N:o 4 1932
HINTA 3:—

LAPUAN PÄIVÄKÄSKY

SISÄLLYS:

Lapuan Päiväkäskyn
asiamiehille ja ystäville!

Lapuan Päiväkäsky on elänyt ensimäiset kuukautensa. Sen päämäärät ja suuntaviivat tunnetaan jo niissä piireissä, missä pidetään tärkeänä kansamme isänmaallisten ainesten yhteyttäminen ajamaan samoja päämääriä yläpuolella ja ulkopuolella puoluerajojen.

Isänmaallisen kansanliikkeen miesten ja naisten kunniavelvollisuus ja tehtävä nyt uuden vuoden alussa on koota Lapuan Päiväkäskylle joukottain tilauksia. Meidän lehtemme on oltava tilausmäärältään kaikkein ensimäisten joukossa. Sitä vaatii asiamme tärkeys ja isänmaamme yhteinen menestys. Jos meidän äänemme heikkenee tai saadaan vaikenemaan, niin saamme olla varmat, että kansanliikkeen tulokset myös ovat hetken perästä menetetyt.

ASIAMIEHEMME JA YSTÄVÄMME! Nyt ei saa olla hidas eikä unelias! Lehtemme on „muilutettava" jokaiseen kotiin, missä tunnetaan isänmaallisesti ja halutaan kuunnella, mitä sydän sykähtää.

L.L:N PAIKALLISOSASTOT! Teidän on nyt aivan heti hankittava lehdellemme innokkaat, toimelliset ja luotettavat asiamiehet sekä pidettävä huolta siitä, että lehti leviää.

Lapuan liikkeen johto

Lehti ilmestyy kahdesti kuussa ja maksaa koko vuodelta Smk. 40:—, puolelta vuodelta Smk. 25:—, neljännesvuodelta Smk. 14:— ja kuukaudelta Smk. 5:—.

Asiamiehet saavat asiamiespalkkiota 3—10 kappaletta tilattaessa 10 %, 11—25 kappaletta tilattaessa 15 %, 26—100 kappaletta tilattaessa 20 % sekä yli 100 kappaleen tilauksesta 25 %.

Tilaukset on lähetettävä osoitteella: Lapuan Päiväkäskyn toimisto, Lapua, aivan ensi tilassa. Sieltä voi myös pyytää asiamiesohjeita uusille asiamiehille.

Tilausmaksun on asiamiesten tilitettävä edellä mainitulla osoitteella viimeistään maaliskuun loppuun mennessä.

ERIKOISPALKINTOINA ylempänä mainittujen lisäksi jaetaan asiamiehille:

Sarja A tilausluvun mukaan.

1 palkinto	Smk.	500:—
2 „	„	300:—
3 „	„	200:—
10 kpl 4:ttä palk. (vähint. 50 tilausta)	„	100:—
5 „ kehoituspalkintoa	„	75:—

Sarja B uusia tilauksia.

1 palkinto (vähintäin 50 tilausta)	Smk.	400:—
2 „ „ 40 „	„	300:—
2 „ „ 30 „	„	200:—
5 kpl 4:ttä palk. (vähint. 20 tilausta)	„	100:—
5 „ kehoituspalkintoa	„	75:—

Sarja C tilausmäärä väkilukuun verrattuna.

1 palkinto	Smk.	400:—
2 „	„	300:—
3 „	„	200:—
7 kpl. 4:ttä palkintoa	„	100:—
5 „ kehoituspalkintoa	„	75:—

Tilausmaksut ovat tilitettävät maaliskuun loppuun mennessä.

LAPUAN PÄIVÄKÄSKY

LAPUAN LIIKKEEN ÄÄNENKANNATTAJA.

— PYYKKI ON PANTU JA PYSYY —

N:o 4 Helmikuun 19 p:nä 1932

TOIMITTAJAT: I. KOIVISTO (VASTAAVA) K. LATVALA

Meille lapualaisille sanotaan moitteeksi, että me olemme laajentaneet ohjelmaamme. Useat niistä sanojista ilmoittavat kannattavansa „alkuperäistä lapualaisuutta.“ Me kyllä emme muista sitä hetkeä emmekä ajankohtaa, jolloin he olisivat sitä kannattaneet. Samat, jotka esim. olivat päätekijöinä Turun laillisuusistunnossa, olivat raivoissaan jo silloin, kun Turussa aivan Lapuan liikkeen ensi aikoina pidettiin ensimäinen lapualaiskokous. Ja niin on ollut kaikkialla. Kaikki on heidän mielestään ollut alusta pitäen laittomuutta punaisten paitojen riisumisesta viimeisimpään Lapuan työväentalon naulaamiseen asti. Asiain järjestely olisi muka pitänyt jättää kaiken tekeväin puolueiden „laillisen“ toiminnan varaan. Ja kun se sinne jäi, jouduttiin kirjapainon särkemiseen. Ihmeellisimpiä ilmenemyksiä ovat ne, jotka silmää räpäyttämättä sanovat hyväksyvänsä Lapuan liikkeen talonpoikaismarssiin asti, mutta ei enää sittemmin. Ja kuitenkin oli se kuuluisa korkean perustuslakivaliokunnan loukkaus tapahtunut jo ennen marssia. Niin että on turhaa kierrellä. Olette vastustaneet alusta alkaen, joskin ette joka hetki oikein uskaltaneet, ja vastustaneet vain siitä syystä, että oli loukattu teidän puoluemieltänne. Lakien loukkaaminen oli teistä mitätön asia tämän loukkauksista suurimman rinnalla. Kuinka uskalletaankaan kylvää epäuskoa kaiken oikeuden, totuuden, kansanvallan ja hyvinvoinnin perustukseen, puolueisiin, joiden ihanuudesta yleisradio vasta viime viikolla antoi erään marksilaisen valaista Suomen pimeää kansaa.

Kansanliike on laajentanut ohjelmaansa, mutta taas samalla suoraviivaisella ja yksinkertaisella linjalla kuin alettiinkin.

Jo aivan punapaitain riisumista seuraavina viikkoina jouduttiin usein keskustelemaan siitä, että taistelu lopulta vie siihen, että kaikki marksilainen valheen henki on isänmaasta karkoitettava. Mikä olikaan luonnollisempaa, sillä marksilainen johtoaines asettui heti kannattelemaan kommunisteja kainaloista. Ja niin on jatkunut jokaisella otetulla askeleella. Kommunismin kukistamisen voimakkain este on aina ollut marksilainen sosialidemokraattinen puolue. Se on itse vastustanut jokaista lainsäädäntötekoa jolla isänmaata on koetettu kommunismista puhdistaa. Sen kauneimpina arvosanoina isänmaallisen liikkeen miehistä on aina ollut: hulikaanit, roistot, pahat henget j. n. e. Se on samalla saanut ne porvarit, joiden ainoa poliittinen viisaus on elää sovinnossa marksilaisten kanssa, ja joiden edes pikkuisen näkökykyä säilyttänyt silmä on vasen silmä, jarruttamaan kehitystä oikeaan suuntaan, mitä ovat voineet tai uskaltaneet.

On maailman yksinkertaisin asia, että isänmaallinen kansanaines meillä, niinkuin kaikkialla muuallakin, ei ole tyytynyt vain kommunisteihin. Kaikki marksilaisuus on tuhottava. Mitä järkeä on huonojen hedelmien repimisessä, jos puun, joka niitä kasvattaa, annetaan olla rauhassa. Sosialidemokratia on vihollisemme. Sitä vastaan täytyy kansojen nousta, jos tahtovat säilyttää mitään entisistä perusteistaan. Tämä juopa on ja pysyy täyttymättömänä. Kun vastustajamme

65 vuotias.

Maanviljelijä *Matti Malkamäki* täytti kuluvan helmikuun 17 pnä, 65 vuotta. Lehtemme lukijoille ei tarvinne pitkälti esittää tätä vilpitöntä ja rehtiä kansanliikkeen lapualaista. Hän on ollut alusta alkaen mukana, seisonut myötä- ja vastatuulessa aina yhtä tyynenä, toivovaisena ja levollisena. Häntä ei ole kulloinkin kuulunut huuto peloittanut pois siltä tieltä, mille kerran tunnon vaatimana joutui. Sillä sen heränneen kansan piirissä, missä Malkamäki on kasvanut, suurta talouttaan ja perhettään hoitanut, on hän tottunut panemaan arvon vain sille, missä omantunnon ääni antaa oikean todistuksen. Häntä vei mukaan jo aktivistiliikkeen aikana isänmaan hätä ja se vapauden veri, joka silloin valppaimpien suomalaisten suonissa virtasi. Ja Lapuan liikkeen alussa näki hän nousun sitä Jumalan pilkkaa vastaan, jota hän oli lapsuudesta asti tottunut pitämään peruspahana. Siltä pohjalta lähtien hän on tullut luotettavaksi, joka ei joukkoansa jätä eikä turhista syrjään jää.

Lehtemme onnittelee vakavaa miestä ja toivoo hänelle vielä monta siunattua vuotta.

---

väittävät meidän ajavan juopaa eri kansankerrosten, työväen ja muun kansan väliin, niin he tahallisesti valehtelevat. Me tahdomme yhdistää kaikki yhteiselle vakavalle pohjalle, mutta sen ehtona on poistamattomasti, että juutalaismarksilaisista opeista ja kansantokannoista luovutaan ja tukitaan jokainen liesi, joka tätä väärää henkeä lietsoo.

Se on selvää ja yksinkertaista. Ei voi olla muuten.

Yhtä selvää on, että meistä tuli kaiken puoluevallan ja -menon katkeria ja vannoutuneita vihollisia. Sillä se on ollut selvien päämääriemme toinen pääeste. Me olemme aina joutuneet petetyiksi luottaessamme puolueihin ja niiden antamiin lupauksiin. Me näemme koko europalaisen maailman, missä vielä marksilaisuus on kukistamatta, piinautuvan puoluekirouksen alla. Se on pohjaltaan kaiken nykyisen ahdingon pohjasyy. Ja niin ollaan sokeita, että saatetaan ilmeisesti ihan tosissaan uskoa, että puolueet ovat ainoa keino, jolla vapaus ja kansanvalta pysyvät pystyssä. Jos niin todella olisi, niin olisivat nuot kaksi suurretta tuomitut pian kuolemaan, sillä puolueiden raastamat ja repimät kansat ovat kohta taipuvaisia minkälaiseen tyranniuteen tahansa, jos vain pääsevät puoluepaavien itsevallasta. Olisi aivan kiire politiikan tekijäin keksiä ratkaisu, miten puoluevallasta voitaisiin päästä, niin että oikea kansanvalta ja vapaus säilyisivät. Ja probleema ei suinkaan ole ratkaisematon, sanokoot ne, jotka puolueista elävät, mitä tahansa. Me tiedämme kyllä syyt heidän väitteisiinsä.

Puoluevalta on kukistettava. Se on selvää ja yksinkertaista kuin totuus itse. Ei voi olla muuten.

Yhtä selvää on sekin ohjelmamme laajennus, että me haluamme hallitusvallan vapauttamista puolueiden tyranniudesta ja vaadimme, että se ei saa olla kauppatavarana, josta puolueryhmät vasten hallitusmuodomme sekä kirjainta että henkeä neuvottelevat ja kaupustelevat. Meidän pyrkimyksillemme isänmaan vapauden turvaamiseksi ja sen vapauttamiseksi sitä kalvavasta syövän hengestä, ei ole puoluehallituksilta koskaan saanut mitään tukea. Kaikki on ollut saavutettava niiden vastahangasta huolimatta. Perustuksissa täytyy olla joku vika. Ei toki liene maailma niin hullusti suunniteltu, ettei kansoja voitaisi hallita muulla kuin yksityisen mielivaltaisella diktatuurilla tai sitten sillä, mikä on vieläkin pahempaa, keskenään riitelevien puolueiden mielivallalla. Täytyy löytyä joku oikeampi menettely. Ja se löydetään silloin kun aika tulee. Se häämöittää mielissämme ja me tiedämme sen todella mahdolliseksi: vapaiden, vain valtakunnan terveisiin ja vanhurskaisiin lakeihin sekä tuntoonsa sidottujen miesten hallituksen. Mutta politikot kiiruhtakoot. — Taitaa olla yhdestoista hetki, jos he mielivät jotain tehdä.

Hallituksen arvovalta.

Hallituksien arvovallan nousun ensimmäinen aste on puoluevallan kukistuminen.

Se aika on ollut ja toivottavasti pian iäksi mennyt, jolloin arvovallan käyttö oli mahdollista ilman arvovaltaa vastaavia edellytyksiä. Kaikenlaiset poikakuninkuudetkin saattoivat menetellä hyvin, milloin sitä oikeastaan käytti viisas holhoushallitus tai vähälahjainen hallitsija onnistui valtaansa käyttämään pätevien neuvonantajiensa avulla. Silloinkin, kun itse hallitusvalta on ollut heikoissa käsissä, on itsenäisissä maissa kuitenkin ollut se tunto, että sitä yritetään käyttää silmälläpitäen koko kansan etua siinä määrin kuin sitä kunakin ajankohtana käsitettiin.

Kokonaan toiseksi muuttuu ja paljon vaikeammaksi asia koko kansan istuuduttua valtaistuimelle. Parlamentaarisesti hallituissa kansanvalloissa ovat syntyneet heti puolueet milloin minkin tunnustuksen ympärille ajamaan lähinnä vain määrättyjen kansalaispiirien yksityisiä etuja. Hallitukset ovat kaikki kantaneet joko suuremmassa tai pienemmässä määrässä aina sitä leimaa, mikä puoluesuunta kulloinkin on valtaa pitämässä. Hallitussuunta on käytännössä käsitetty siten, että kulloinkin valtaa pitävä puolue tai puolueet käyttävät hyväksensä tilaisuutta tehdäkseen aloitteita ja ajaakseen asioita, joilla palkitaan äänestäjäjoukkojen puolueille antama luottamus. Vastustuspuolueet taas ylläpitävät vartiointia hallitusvallan toimenpiteissä sekä aiheuttavat puoluelaisissaan epäilyksiä hallituksen hyvään tahtoon, vieläpä pätevyyteen nähden. Kun parlamenttaarisesti hallituissa kansanvalloissa valta todellisesti on puolueilla, ovat hallitukset käytännössä vain puoluehallintojen tarkastuksen alaisia elimiä puoluekoneistossa, ja hallitusmiehet asetettuja sen mukaan kuin heidän katsotaan palvelevan niitä tarkoitusperiä, mitkä kullakin puolueella on.

Varsinaisen puoluemassan muodostavat osaavat varsin hyvin käyttää tilaisuutta hyväkseen ja äänenkannattajiensa kautta yrittävät kiristää hallituksilta niitä etuja, joita kulloinkin puolueellansa lähinnä näyttävät olevan voitettavissa. Täten asiallisesti hallitukset ovat toisaalta puoluejohtojen silmälläpidon ja toisaalta puoluemassojensa painostuksen alaisina. Luonnollisena seurauksena on hallituksien sitominen joka suunnalle ja niitten toiminnan olevan mahdollista lähinnä vain niissä puitteissa ja kulkeminen niissä väylissä kuin puolueet kulloinkin sallivat. Täten jäävät usein isänmaan ja koko kansan elämänkin kannalta varsin välttämättömät asiat hoitamatta, vieläpä koko kansakunnan elämää vaarannetaankin, kuten hallituksien ja puolueitten laiminlyönnit kommunismin kasvamisessa meillä varsin selvästi aikanaan osoittivat.

Milloin koko kansa istuu valtaistuimella ja sen vallan käyttöön asetetaan kulloinkin henkilöt kansasta, on selvää, että näiltä tulisi vaatia aivan erikoista pätevyyttä valtiomiesominaisuuksissa, joilla heidän tulisi olla „päätänsä pitempi muuta kansaa.“ Se „tavallisen suomalaisen miehen“ ihailu, jota viime vuosikymmenenä on harjoitettu, on vienyt siihen ajatukseen laajoissa piireissä, ettei hallitusmieheltä vaaditakaan muuta kuin kulloinkin puolueensa antama valtakirja, jonka nojalla hän käyttää valtaansa puolueensa ohjeitten mukaan. Tämä käsitys ja sitä tukeva toiminta on riistänyt laajoilta piireiltä luottamuksen hallituksien puolueettomuuteen. Jos mikä, niin tämä luottamus pitää olla, jos arvovaltaista hallitusta ylipäänsä ajatellaan. Ja tätä luottamusta ei voida riidattomasti saada niin kauan kuin valtakunnissa hallitsevat puolueitten määräämät puoluejohtajat.

Nykyisen hallituksemme pääministeristä Sunilasta ja ministeri Heikkisestä on kirjoitettu, että he ovat aiheuttaneet oman puolueensa lehdissä maatamme mitä vahingoittavimman

vallankaappaushuhun, jollaista olematonta juttua kukaan puolueista vapaa hallitusmies ei uneksisikaan liikkeelle lähettää. On sanomattakin selvää, että edellisen lisäksi ministeri Lahdensuon antama valhetta sisältävä selitys eduskunnassa riistää kaiken sen luottamuksen, minkä hallituksien virallisille selityksille tavallisesti annetaan. Kun hallitusmiehiltä on oikeus vaatia toimissaan sellaisen etevyyden ja terävyyden ilmausta, ettei tavallinen kansalainen suhtaudu siihen muutoin kuin luottamuksella, silloin hallituksien toimenpiteitten jouduttua syystä tavallisessa elämässä olevien arvostelun alaisiksi siten, että arvostelu sisältää viisaamman käsityksen kuin hallitusmiesten toiminta ylläsanotusti tulee julkisuuteen, silloin selvästi koetaan, mitä hallituksien arvovallalta puuttuu ja mitä siihen pitäisi saada. On lisäksi ministeri Niukkasta julkisuudessa syytetty hallitusmiehenä tekemästä omavaltaisuudesta. Ministerit ovat myös lain mukaan vastuussa teoistaan. Kun julkisia syytöksiä heitä vastaan ei edes tutkita, silloin hallituksia ryhdytään käsittämään siten, että ne ovat lain kouran ylä- ja ulkopuolella. Onpa julkisuudessa näkynyt, että sisäministeri v. Born on Mommilan kuuluisan jutun järjestänyt lainvaltaisella tavalla, mutta ei tähän mennessä ole nähty, että vältakunnanoikeus millään laillа tulisi edelläsanottuja tapauksia käsittelemään. Jos kerran periaatteessa myönnetään ja säädetään, että ministeritkin ovat vastuussa lain mukaisesti, ei mikään kansanvaltaisen maan hallitus voi olla kärsimättä ytimiinsä käyvää vahinkoa, ellei toimita siihenkin nähden „laillisuuden“ mukaan.

Yhä vakiintuu käsitys, että täysin arvovaltainen hallitus on mahdollinen vain puolueitten häviämisen tai hävittämisen kautta. Tämän tapahduttua koko maan elämä ja tarpeet voivat tulla huomioonotetuiksi. Kaikki ratkaisut siten, tapahtuivatpa ne eduskunnassa tai hallituksissa, voidaan asettaa asioitten vaatimille tekijöille eikä kuten nyt puolueitten tahtomisien mukaan. Niinkauan kuin maatamme hallitsee puoluevalta, ei voida koskaan olla vakuutettuja koko kansan tuntevan olevan varma hallituksen puolueettomuudesta, mahdollisimman suuresta pätevyydestä, riippumattomuudesta, tasapuolisuudesta ja puhtaasti isänmaallisen tarkoitusperän toteuttamisvalmiudesta.

Hallituksien arvovallan nousun ensimmäinen aste on puoluevallan kukistuminen.

Kullervon Kansa.

Ah! Mehän, ollaan se Kullervon kansa,
Kullervon kurja suku.
Se väistä ei omaa tahtoansa,
ei kapalovöissä se nuku,
ja sille onnen käkikö ei kuku?

Jos ollaan me kansoa Kullervon,
samalla ollaan kansoa Suomen,
Mi lauluissa kasvoi Väinämön,
Kalevan kansan huomen.
Ja luomme vapaan suuren Suomen!

Kyllä heretty ei hetkessä elohon
kansamme kohtalon yöstä;
vallat vieraat kun ajoi kuolohon,
olivat meidän orjiksi syöstä.
Kullervon ainaiseks' orjuuteen syöstä!

Ja oltiin jo orjina vuosia satoja,
kärsittiin puutetta kyllin.
Lailla Kullervon raadettiin, katoja
kestettiin, voimia luonnonkin villin.
Meit' kohdeltu ei ole hellin.

Saaneet kuulla emme omaa ääntämme,
vaan sortajien outoa kieltä,
emmekä äkkiä saaneet päältämme
orjuutta — raskasta mieltä.
Kanna emme enää orjuuden iestä!

Niin — isät ovat jättäneet pojilleen
perinnön parhaimman veriin:
Se vapauden kaipuu on kodilleen,
vapaus kansalle — teriin
kanss' kalpojen vannottu — veriin.

Pyhä perintö on tuottava siunauksen
sille ken sen kunnioin kantaa.
Verivalat ovat kruunuja vapauden,
takeet tulevaisuudesta antaa.
Niit' ei saa sortajille kantaa!

Ei — me oltais ei kansojen joukossa,
jos me kuuluis ei Kullervon sukuun,
Voitais olla vain orjia loukossa;
Kuule — Kullervon kansa, ei huku,
jos vapaa se vain on suku!

MARTTI KURKELA.

SUURI KOKOUS?

Nyt taas käy melkoinen hälinä „rikoksista“, „väkivalloista“, „oikeudenloukkauksista“, „laillisuudesta“, tai kuinka kukin terminologiaansa käyttää, kun hyökkäyksiä erittäin työväentaloja vastaan on tapahtunut, ja kun aina jotkin tahtovat asiaa „ymmärtääkin“ tuomitsematta sitä ilman muuta. Etenkin vasemmiston lehdet näkevät kaikki vain mitä suurimpana vääryytenä ja törkeimpänä rikoksena. Ja, kun asia täten katsotaan vain puhtaasti muodolliselta kannalta, niin kieltämättä oikeudenloukkausta onkin tapahtunut. Vaan — entä jos tekojen tekijät eivät otakaan asiaa ollenkaan rikollisuuden ja oikeudenloukkauksen kannalta (vaikka se sitä muodollisesti olisikin), entä jos heillä on kysymyksessä vain mielenosoitus aivan oikeita ja laillisia tarkoitusperiä varten? Ovathan jo itse viranomaiset ennenkin todenneet, että samanlaatuisissa tapauksissa on ollut kysymyksessä vain mielenosoitus ja hyväksyneet käsityksen.

Mutta mikä sitten on kysymyksessä? Minkätähden tehdään k. o. väkivaltaa ja oikeudenloukkausta? Onhan meillä viranomaiset, hallitus, eduskunta, joiden pitäisi korjata kaiken mille nähtävästi parantumista vaaditaan, ja joihin kaikkien puolueiden sanomalehdetkin nykyään viittaavat. Hm — niin on. Mutta näin meillä oli ennenkin, ennen Lapuanliikettä, ennen kirjapainon särkemistä Vaasassa, ennen talonpoikaismarssia, ennen kommunistilakeja j.n.e. M u t t a h a l l i t u s, e d u s k u n t a ja v i r a n o m a i s e t e i v ä t t a h t o n e e t e i v ä t k ä s a a n e e t a i k a a n m i t ä ä n. Huomaako kaikki huutajat ja „laillisuusintoilijat“ mitä tämä merkitsee? Eikö kaikki mitä sitten on saatu hyvää aikaan, etup. kommunistilait ja kommunismin nujertaminen, ole aktiivisen toiminnan alkuunpanoa. Luultavasti kaikkein kiivaimmilla „laillisuushuutajillakin“ ilman tätä olisi jo punaiset paidat housujen päällä, y.m. sellaista kuka tietää kuinka pitkälle!

Mutta se mitä jo näin on saatu ei nähtävästi riitä. Kommunismi kaivaa salassa, soluttuu työväen järjestöihin ja taloihin sos.demokratian varjolla ja otetaan vastaan; sos.demokratia itse on kommunismin vain ovelampi ja rauhallisempi asianajaja, joka pyrkii olevan yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseen myös väkivaltaisesti, kun tilanne käy soveliaaksi, kuten nähtiin jo verisestä punakapinasta. S.o. sos.demokratia ajaa aivan samaa tarkoitusperää kuin kommunismikin, ja ajaa sitä aivan tuoreeltaan ja räikeästi; osoittaahan sitä liiankin selvään m.m. tämän lehden viime n:ssa julkaistu ote puoluekokouksensa v. 1930 hyväksymästä „sotilasohjelmasta“. Mikä se sellainen puolue ja joukko on, joka laillisessa yhteiskunnassa julistaa sellaisia ohjelmia? Ja tällaista sitten saarnataan niissä taloissa, joita nyt — mielenosoituksena! — naulataan kiinni; sellaista tai muuta sen tapaista julistetaan vapaasti puolueen sanomalehdissä, jopa jotain yritetään yleisradiossakin, mutta maan valtioelimet eivät taas tee enempää vaarallisen menon ja tilanteen suistamiseksi kuin ennen kommunistilakejakaan.

Tässähän se juttu on! Mutta kansanliikkeen henki ja tarkoitusperät elävät ja sen yksityiset jäsenet ja irralliset osaset tahtovat kiinnittää kaikkien, niin valtioelimien kuin muidenkin, huomiota asiain tilaan ja menoon. Sitä ei taas monikaan ole ymmärtävinään, etup. vasemmisto, ennenkuin tapahtuu — taas — kenties jotain sellaista, joka pakottaa — taas — ottamaan asiaan kiinni ja korjaamaan mitä korjattava on.

Mutta ennenkuin näin pitkälle mennään, eikö kansanliikkeen kaikkien järjestöjen ynnä rintamamiesten olisi pidettävä suuri yleinen kokous ja siinä määriteltävä samanlaiset vaatimukset kuin tehtiin kommunistilaeillekin ja esitettävä ne valtioelimille — samoin kuin tehtiin kommunistilakienkin suhteen — ja, jos tarpeelliseksi katsotaan, uusi kansanmarssi viemään ne hallitukselle ja eduskunnalle. Eihän tällaista vastaan laillisuudenkaan kannalta olisi mitään sanomista, mutta estettäisiin asiain enempi kärjistyminen ja jokin mahdollinen räjähdys, ja asiat olisivat järjestyneissä käsissä. Sosialistit, marxilaiset kumoojat ja muu vasemmisto, huutavat nyt — kuularuiskuja, sotaväkeä, suojeluskuntia (!) ja jos jokin typerä virkamies alkaisi jotain sellaista havittelemaan, niin kuka osaa sanoa mitä tapahtuisi. Mutta jokin sellainen, tai muu arvaamaton voidaan estää, jos asia järjestetään.

Meikäläinen yhteiskunta, joka on nähnyt punakapinan kauhut ja tämän kapinan kukistanut, ei tahdo, että sosialistit hautovat uuden kapinan, odottain ryssää rajan takaa. Sosialisteista se 1917—1918 punakaarti ja -kapinakin syntyi, ja samaa ne hautovat nytkin, vaikkei luonnollisesti yhtä rohkeasti. Mutta osalla porvaristoakin on „lukkarirakkautta“ sosialisteille eivätkä he tahdo nähdä mitä tapahtuu. Vaan kun kansanliike ei varmaan myöskään tule antamaan perään, olisi nähtävästi parasta, että kaikki tapahtuisi järjestyksessä, laillisesti, ja siksi nähtävästi tarvittaisiin suurta yhteistä kokousta. Vai e i k ö a i k a ole vielä kypsä sellaiselle kokoukselle?

Marxilaiset apureinensa kuvittelevat myös — uskoen toivojansa — että Lapuanliike on jo lamaantunut. Kyllä se on varma erehdys. Onhan liikkeellä aina elävä pohja niinkauan kuin jokin marxilainen kumous — ja ryssä, yhdessä — uhkaavat maata, ja nehän yhä uhkaavat, turvautuen nyt maan puutteellisiin lakeihin ja vasemmistoporvarien apuun. Taas sanotaan: kaikki on oikein, maassa on järjestys ja lait niinkuin tuleekin olla. Mutta näin sanottiin ennen kommunistilakeja, talonpoikaismarssia ja Lapuanliikettäkin, ja — kumminkin täytyi muutokset ja ojennukset tehdä! Sopii vain tämän huomauttaa, mutta saako toivoa, että ymmärtämättömät jo enemmän ymmärtäisivät?

VIHTORI KOSOLA:

Isänmaa on marxilaisu

JA ME TE

Taistelussamme vallinneen ja yhä vallitsevan, isänmaalle turmiota tuottavan yhteiskunnallisen ja valtiollisen suuntauksen muuttamiseksi, olemme yhä selvemmin tulleet näkemään ja kokemaan, että pitkäaikainen marxilaisen maailmankatsomuksen solutustyö maassamme on todellakin saavuttanut melkein käsittämättömän lujan jalansijan. Ei riitä se, että marxilaisen maailmankatsomuksen esitaistelijana toimii maamme sosialidemokraattinen puolue julkisine ja salaisine kasvannaisineen. On suoraan myönnettävä, että työn ja toiminnan tämän marxilaisen maailmankatsomuksen hyväksi tunnustavat ja hyväksyvät lailliseksi, luvalliseksi vieläpä suotavaksikin kaikki muutkin maamme poliittiset puolueet.

Puheessani viime kevättalvella Joensuussa toin ensi kerran täysin avoimesti Lapuan Liikkeen kannan esille ja ilmoitin, että me vaadimme kaiken toiminnan marxilaisuuden hyväksi lopetettavaksi sekä perustelin ne syyt, mitkä tämän vaatimuksen aiheuttavat.

Seuraus tästä puheesta oli melkoisen hämmästyttävä. Ensimmäisenä kiiruhti kokoomuspuolueen päälehti, Uusi Suomi, ja sen vanavedessä maalaisliiton päälehti, Suomenmaa, puolustamaan maamme marxilaista sosialidemokraattista puoluetta. Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbladet eivät puuttuneet koko asiaan ensinkään, luultavasti sen vuoksi, että niiden mielestä meidän vaatimuksemme oli niin mahdoton, ettei sitä kannattanut ottaa keskusteltavaksikaan.

Viime ja kuluvan vuoden aikana olemme yhä uudelleen ja uudelleen perustelleet vaatimustamme ja tuoneet sen esille. Meidän vaatimuksemme ei kuitenkaan ole herättänyt valtiovallan puolelta pienintäkään huomiota; pikemminkin on tullut esille päinvastaisia esimerkkejä.

Minkäänlaisia merkkejä siitä, että valtiovalta olisi tahtonut ehkäistä tai edes rajoittaa marxilaisuutta ei ole näkynyt, vielä vähemmän että valtiovalta olisi herännyt huomaamaan marxilaisuuden laittomuuden, kansallisen ja yhteiskunnallisen ehdottoman vaaran ja vääryyden.

Vaatimuksista huolimatta ei valtiovalta ole katsonut olevan syytä tutkimusten ja tarkastusten toimeenpanemiseen. Päinvastoin ovat hallitus ja sen eri jäsenet kaikella toiminnallaan, teoillaan ja lausunnoillaan usein selvästi asettaneet sekä hyväksymään, tukemaan että puolustamaankin marxilaista sosialidemokratiaa maassamme. Erikoisen selvästi on tämä tullut esille meidän taistelussamme maanpetoksellista kommunismia vastaan, jolloin monessa tapauksessa on saatu esimerkkejä siitä, että hallitus asettui ikäänkuin kilpenä eteen suojaamaan voimallaan ja mahdillaan marxilaista sosialidemokratiaa.

Kaikki poliittiset puolueet ja niiden eduskuntaryhmät ovat hyväksyneet marxilaisuuden lailliseksi, suvaitsevana, jopa tuettavanakin. Ei yksikään niistä ole tehnyt pienintäkään aloitetta päinvastaiseen suuntaan. Sen sijaan eduskunta, valtiotalouden huonosta tilasta huolimatta, edelleensin myönsi valtion varoja useille tämän puolueen eri järjestöille.

Kaikki tosiasiat silmiemme edessä, on meidän ymmärrettävä tämä siten, että maamme hallitus, eduskunta ja edustajat, poliittiset puolueet ja niiden sanomalehdet, salliessaan marxilaisuuden, hyväksyvät sen ja sen opin ja maailmankatsomuksen lailliseksi, luvalliseksi, yhteiskunnalliseksi ja i s ä n m a a l l i s e k s i.

Tämä kaikki kuuluu siihen, mitä minä olen puheissani kutsunut valtiolliseksi suuntaukseksi. Olen rohjennut sanoa, että valtiollinen suuntaus on väärä ja rohjennut Lapuan Liikkeen nimessä ja sen voimalla vaatia, että tämä väärä suuntaus on muutettava. — Se on muutettava perusjuuriaan myöten ja muutettava ajoissa, ennenkuin marxilainen maailmankatsomus kaikki kadotukseen vievine aatteineen ehtii tuhota meidän val-

pelastettava
uden kirouksesta!

EMME SEN!

tiollisen olemassaolomme, kansallisen lujuutemme, kansanvaltaisen yhteiskuntamme ja sen uskonnollisen kallioperustan, jolle menneet sukupolvet ovat rakentaneet.

Voidaksemme kyllin voimakkaasti ja todella vakaumuksesta ja uskosta taistella marxsilaisuutta vastaan kaikkensa uhraavalla ja alttiiksi panevalla mielellä, tulee meidän olla selvillä marxilaisjuutalaisen aatesuunnan ja sen opin todellisesta hengestä ja päämäärästä.

Tämä marxilainen sosialidemokratia syntyi niihin aikoihin, jolloin työväenluokka taisteli, monessa suhteessa täysin oikeutetusti, taloudellisten ja yhteiskunnallisten etuisuuksiensa puolesta ensi vaiheessaan. Se näennäinen ihaanteellisuus, joka sisältyy marxilaiseen oppiin, sai alkuaikoina, niinkuin vielä nytkin, monen vilpittömänkin, ihmisyyttä ja rauhaa kaipaavan sielun liittymään tämän aatesuunnan kannattajiksi.

Marxilaisuuden erikoisesti työväelle ja muille raskaammassa työssä raatajille ja myös syystä tai toisesta maailmanmurjomille viitoittama mahdollisuus sen kautta ja avulla vapautua työstä, vaivoista ja elämänrasituksista, oli omiaan kokoamaan työväenluokan laumat takanaan ja tuekseen.

Ja niin alkoi marxilainen sosialismin voittokulku yli maailman ja meidänkin maamme. Tämä voittokulku ei ehkä olisi ollut sellainen ja tapaukset eivät kai olisi kehittyneet niinkuin ne kehittyivät, ellei samoihin aikoihin todelliset yleiset demokraattiset virtaukset olisi myöskin olleet vaikuttamassa.

Yleinen demokraattinen henki, joka vastapainona menneitten vuosisatain rajattomille yksinvaltiuksille oli tehnyt tuloaan, sekaantui tähän uuteen tulokkaaseen, marxilaiseen sosialidemokratiaan niin, että vielä tänäkin päivänä vain harvat osaavat eroittaa ne toisistaan. Marxilainen sosialidemokraattinen aatesuunta ei ikinä olisi päässyt nousemaan sellaiseen turmiota uhkaavaan tilanteeseen, ellei se nousu olisi tapahtunut yleisen demokratismin suojassa, varjolla ja osaksi sen nimissäkin.

Erikoisesti kävi näin meidän maassamme. Me olemme olleet tunnetusti heikkoja arvioimaan kaiken ulkomaalaisen sellaisenaan hyväksi sekä henkisellä että aineellisella alalla. Marxilainen sosialidemokratia oli emämaassaan Saksassa saanut suuren levenemisen ja kun tämä oppi sieltä tuotiin maahamme, ei kai kenenkään päähän pälkähtänyt tutkia sitä lähemmin, tutustua sen ongelmiin syvemmin. — Ei, vaan päinvastoin — se kävi demokratismista, mikä vastapainona ryssän sortovallalle oli meille hyvin haluttua ja mieleistä.

Tästä johtuukin, että alkuvuosina varsinkin monet vilpittömästi isänmaallisetkin kansalaiset yksinkertaisessa tyhmyydessään tekivät lujasti työtä tämän marxilaisuuden hyväksi. Vielä tänä päivänäkin johtuu eräitten porvarillisten piirien suosio ja ystävällisyys marxilaista sosialidemokratiaamme kohtaan siitä harhaluulosta, että marxilaisuus pohjaltaan olisi demokratiaa.

Niin pitkälle on tässä suhteessa meillä jo jouduttu, että jo marxilaisuuden arvostelukin katsotaan hyökkäykseksi demokratiaa, kansanvaltaa, jopa yhteiskunnan laillista järjestystäkin vastaan.

Työväki taasen kykeni vielä vähemmän eroittamaan todellisen demokratian ja marxilaisuuden välejä. Se välttämätön, tarpeellinen ja kaiken puolin hyväksyttävä yhteiskunnallinen, taloudellinen ja valtiollinen nostaminen ja kohottaminen, josta osalliseksi erikoisesti työväenluokka viime vuosikymmeninä on tullut, on heidän piirissään katsottu marxilaisuuden ansioksi, vaikka se todellisuudessa oli yleisen, kehittyvän demokratian ansio ja saavutus. Marxilaiset agitaattorit, johtajat ja lehdistö ovat osanneet ottaa omiksi hyvikseen kaiken sen todella hyvän, mitä työväenluokan puolesta on tässä maassa tehty.

Mutta vähitellen alkavat silmät aueta, nyt kun hedelmät alkavat kypsyä.

Syyttäköön itseään se, joka ei tahdo nähdä, että marxilaisuus ei ole oikeaa demokratiaa. Se ei ole lainkaan demokratiaa, vain puhtaasti päinvastainen, itsekäs ja omanvoitonpyyteinen diktatuuri-oppi, kaiken todellisen kansanvaltaisuuden suurin vaara ja pahin vihollinen sekä täydellinen vastakohta.

Marxilaisuus ei ole yhteiskunnallisten muutosten tai mullistusten pakottamasta tarpeesta syntynyt tai sellaisten seurauksena tai johdosta kehittynyt. Se on varta vasten tehty, harkiten suunniteltu ja laadittu salakavala ja turmiollinen aate, niin salakavala kuin vain voi syntyä huomattavan korkean sivistyksen saaneen, kaikille kansallisuuksille ja kaikelle kristillisyydelle vihamielisen juutalaisen aivoissa.

(Jatkuu seuraav. numerossa.)

Muutamia ajan ja tapausten havaintoja.

Viime syksynä tapahtuneesta Lapuan työväentalon asiasta ja erittäin sisäministerin suhtautumisesta siihen sai kansan seassa kuulla mielipiteitä ja lausuntoja, jotka niin erinomaisella tavalla osoittivat sitä osuutta mikä erinäisillä sanomalehdillä on ollut ja yhä on Lapuanliikkeenvastaiseen mielialaan, että sitä ei voi olla kertomatta. Tiedetäänhän nim., että Etelä-Pohjanmaallakin on ainakin joissakin pitäjissä melkoinen joukko porvarillisiakin kansalaisia, jotka eivät ollenkaan tahdo ymmärtää tätä liikettä siitä huolimatta, että sen ansiot kommunismin rajoittamisessa ja kukistamisessa ovat kieltämättömät ja, että juuri samaisetkin henkilöt nauttivat kaikkia tämän liikkeen aikaansaamia etuja. Mikä siis on vaikuttava syy tälläiseen ristiriitaiseen suhteeseen? Joo! . . . se on kokonaan paikallisen porvarilehden ansiota.

Kun sisäministeri oli antanut tunnetun typerähkön käskynsä Lapuan työväentalon avaamisesta ja sanomalehdet ehtineet sitä arvostella, joutui kirjoittaja kuulemaan useampain paikkakuntansa maalaisliittolaisten mielipiteitä asiasta. „Niin . . . Ilkkakin kirjoittaa, jotta se sisäministerin toimenpide oli vähän taitamaton“, sanoo yksi. Ja toinen samoin: „Joo . . . se työväentalon avaamiskäsky oli kuin vain uhmaamista ja härnäämistä. Ilkkakin sanoo jottei se ollut viisaasti tehty“. Ja . . . „mä luin juuri Ilkasta, jotta se sisäministeri taisi tehdä tyhmän työn kun ominpäin meni antamaan sellaisen avaamiskäskyn“, vakuuttaa ihan samaan nuottiin kolmas ja niin ylimalkaan muutkin. Lausujat olivat niitä, jotka olivat kuin noudattaneet Ilkan lapuanliikettä syöpiä kirjoituksia ja nähneet siinä niin vain ylimalkaan pahaa. Mutta mieleen johtui: mitähän jos Ilkka nytkin olisi ottanut entisen kantansa taikka sen millä esim. maalaisliittolainen Suomenmaa esiintyi samassa asiassa (mikä oli päinvastaista), niin mikä olisi ollut samain miesten arvostelu asiasta? Luonnollisesti se olisi ollut aivan toisenlainen eli nytkin tuomitseva.

Tämä on erinomainen kuva siitä kuinka sellaiset ihmiset, joilla ei ole parempaa tietoa eikä omintakeista kykyä arvostella tällaisia poliittisia asioita, menevät vain sen sanomalehden mukana, jota he lukevat ja tulevat niin sellaisen määrätyn mielipiteen omaajiksi. Tosin kyllä maalaisliitossa Etelä-Pohjanmaallakin on suuri joukko kansalaisia, jotka eivät noudata ollenkaan Ilkan vuodatuksia lapuanliikkeen suhteen, ja muodostavat niin mielipiteensä vapaasti muista syistä, etupäässä siihen vaaraan nähden minkä he näkevät kommunismin maalle ja yhteiskunnalle olevan ja niitä laiminlyöntejä eduskunta ja hallitukset ovat kommunismiin nähden tehneet. Mutta kaikki ihmiset eivät ole yhtä itsenäisiä ja arvostelukykyisiä taikka puolueeseensa nähden luulevat, että se tulee kärsimään häviöitä kun seuraa Lapuanliikettä, jolla ei ole heidän vasemmistoon tuntemaansa „lukkarirakkautta“. Siis myös mitä ahtaimpain ja itsekkäimpäin puolue-etuilujen vuoksi monet antavat ylön ne kieltämättömät ansiot ja tarkoitukset mitä lapuanliike on ollut koko maalle ja porvarilliselle yhteiskunnalle. Ja tämä kaikki on jotenkin kokonaan sen sanomalehden ansiota, jota he lukevat, koska tämä lehti edustaa juuri näitä mitä itsekkäimpiä rajoitettuja puolue-etuja. . . Että jos meillä vielä kerran tulee olojen sekoitus ja kommunismiin saadaan tarttua vieläkin lujemmalla kouralla kuin nykyään, niin juuri tällaiset samaiset sanomalehdet on silloin asetettava tilille siitä mitä he ovat tehneet eikä vain sellaisia lehtiä lukevia tai niiden johdossa kulkevia kansalaisia.

Jatkaakseni vielä hiukan, nämä samaiset lehdet edelleen huutavat minkä voivat „laillisuudesta“ ja „väkivallasta“, ikäänkuin Lapuanliike olisi vain mitä julkeinta laittomuutta ja väkivaltaa. Se on t.s. he eivät lain muodollisuuden tähden näe taikka oikeimmin tahdo nähdä ollenkaan asian sisällistä eli asiallista puolta. Ja kumminkin heidänkin varmaan sydämessään täytyy myöntää, että nyt on oikein kysymyksessä myös tuomarinohjeet eikä paljas lainkirjain, s.o. että hyvä tuomari on parempi kuin huono (tai olematon) laki. Tiedetäänhän, että lapuanliike syntyi juuri vaatimaan eduskuntaa ja hallituksia laillisella tavalla toimeenpanemaan kommunismin kukistamista, mitä esim. Korkein Oikeus oli siitä jo päättänyt ja selittänyt, vaan mikä oli jäänyt kokonaan kuolleeksi, sekä laatimaan puuttuvia lakeja ja asetuksia millä paremmin päästään kommunismiin käsiksi. Ja niinpä tapahtuikin, että sellaisia lakeja ja toimeenpanoasetuksia saatiin, vaikkakin vaivalla, että meillä nyt tämän johdosta on jo joltisenkin siedettävät olot; muuten tässä ehkä jo joillakin maalaisliittolaisillakin olisi punaiset paidat housujen päällä! Ja tämä on kaikki Lapuanliikkeen kieltämätöntä ansiota ja jonka etuja samoin nauttivat yksin nekin, jotka yhä vieläkin silmittömyydessään tätä liikettä parjaavat.

Se että samassa on tapahtunut jotain kieltämättä rikollisiakin tekoja ei muuta sitä suurta tosiasiaa mitä Lapuanliike on saanut aikaan eikä halvenna sitä moraalisestikaan sillä sellaiset teot — kuten esim. suutari Mätön asia — on luettava enemmän yksityisen kiihkomielisyyden ja aktiivisuuden ansioksi, jollaista tällaisissa suurissa kansannousuissa aina tapahtuu. Lapuanliike ei ole koskaan julistanut tai myöntänyt murhaa tai väkivaltaa joksikin periaatteelliseksi tarkoituksekseen, vaan on sellainen aina luettava siinä olevaksi irralliseksi, ja tämä muuttaa ja määrää asian. Ja katsotaan vain mitä esim. Saksan nykyisissä kuohuliikkeissä tapahtuu! Eikö Lapuanliike ole aivan lapsellisen viaton sellaiseen nähden. Kumminkaan Lapuanliikkeen vastustajat eivät koskaan jaksa verrata meidän olojamme oloihin Saksassa. Ja ajatellaan, jos kommunismi olisi päästetty meillä niin valloilleen kuin se on päästetty Saksassa, eikö meillä silloin juuri olisi sitä laittomuutta, väkivaltaa, melkein jokapäiväisiä murhia ja joukkometeleitä, junain räjäytyksiä j.n.e. kuin mitä nyt tapahtuu Saksassa? Kyllä kai, todennäköisesti, vaan mitähän antilapualaiset silloin sanoisivat? Tämän kysymyksen voimme aivan hyvin asettaa ja pyytää antilapualaisia oikeustajuntaansa tutkimaan muussakin valossa kuin mitä heillä nyt on.

Ja saatamme aivan hyvin lisätä vielä senkin, että varmaan, jos meidän lainsäädäntöämme vielä lisättäisiin ja

Nyt sitä on sitten taas saatu olla konsertissa, ihan monta viikkoa yhteen menoon. Lapuan Liikkeen valtuuskunta antoi julkilausuman, ettei se voi ottaa poliisitointa hoitoonsa niin kauvan, kun järjestysvallan pääedustajat hakevat kaikki toimintaohjeensa Siltasaarelta, ja silloin se alkoi. Vasemmistoporvarillis—marksilainen sanomalehdistö antoi ilmaisen sinfoniakonsertin. „Konekiväärejä, konekiväärejä," karjui Sasu kurkku käheänä! „Liivirautota, liivirautoja," ulvoi Urho Vilpitön! „Kaarti on perustettava, kansanvalta on pelastettava, tasavalta on turvattava," kirkuivat kaikki pikku pillit ympärillä! Suomenmaan Tolarikin vallan riehaantui ja huikkasi: „Joko, taikka!" Niin rohkean repäisevästi hän hihkui, että tuntui ihan siltä, kuin olisi punakaarti, ainakin Tolarin mielestä jo hyvinkin voimakas tai sitten hän olisi löytänyt jostain turvallisen kellarin.

No, mahtuuhan sitä maailmaan ääntä, eikähän miestä äänestä peljätä, vaikka olisi syli silmäin väliä. Ja onhan tuon sortin ulvonnalle jo totuttukin. Kaikille punakaartin puuhaajille tahtoisimme kuitenkin kuiskata pienen neuvon. Sen nim., että kyllähän te sen kaartinne perustaa saatte, mutta älkää leikilläkään tuoko sitä ulos. Vapaussodan miehillä on niin ikävät muistot punakaartista, että kun sellainen marssii kadulle, niin sen vie se, joka vei Syrjä-Matinkin, ja sen vei itse p-e.

***

Maalaisliitto on uusinut ohjelmansa oikein perinpohjin. Ihan on laillisuuskysymykseenkin

---

laajennettaisiin niin kuin Lapuanliike on jo alkuerin tahtonut ja vieläkin vaatii, niin luultavasti kaikki yksityisten kiihkoilu ja väkivaltaisuus loppuu kuin itsestään kokonaan. Tämä tarkoittaa sitä, että meillä ei ole vieläkään kaikkea tehty kommunismin kurissapitämiseksi mitä erittäin eduskunnan olisi tehtävä. M.m. tiedetäänhän aivan hyvin ja mikä on luonnollista, että kommunistit kiertoteitä, etupäässä tekeytymällä sos.demokraateiksi, pyrkivät jälleen vaikutusvaltaan ja saamaan m.m. suljettuja työväentaloja haltuunsa. Että kuten esim. salakuljetuksessa takavarikoitu tavara tuomitaan menetetyksi, kommunisteilta riistetyt seuratalot sen sijaan toisilla nimillä luovutetaan jälleen samoille rikollisille. Samoin rikollista toimintaa harjoittanutta kirjapainoa ei voida tuomita menetetyksi. Valtiopetoksesta tavattuja ja etappiteitä ylläpitäviä kommunisteja tuomitaan ja käsitellään aivan hellävaroen, j.n.e. Tämä kaikki tunnetaan Lapuanliikkeessä tarpeeksi hyvin ja se synnyttää katkeruutta kun asialle ei voida mitään, kun m. m. eduskunnassa lukumäärältään suuri joukko porvarillisiakin edustajia aina vilkuttaa kauppatuttavan silmää vasemmalle ja lamauttaa perinpohjaisemmat yritykset kommunismin kukistamiseksi. Tässä on myöskin suurin syy vieläkin uudistuviin mielenosoitustekoihin, mutta tehkööt vain valtioelimet mitä asia oikein vaatii, niin varmaan nekin hyvin pian kokonaan loppuvat.

Saadaan myös huomata, että Lapuanliikettä vastustavat vasemmistossa ja keskustassa pyrkivät tätä liikettä aivan ylimielisesti väheksymään. Uskotellaan, että Lapuanliike on aivan suppea ja vielä enemmän supistumassa. Kyllä se on suuri erehdys, jos herrat ihan tosissaan ovat, sillä Lapuanliike päinvastoin yhä levenee, syvenee ja vahvistuu. Myönnetään jo tahtomattaankin, että Lapuanliikkeen ansiota kumminkin on kaikki mitä meillä kommunismista on voittoa saatu ja että taas paremmin saadaan elää. Vaan herrat antilapualaiset nähtävästi puhuvatkin vain isepetoksesta vastoin parempaa tietoansa. Mitä Lapuanliikkeen pitäisi olla tai tehdä, että nämä herrat uskoisivat sen vahvuuteen? Paaraatimarssejako ja muita katselmuksia pitää? Ei! Tämä liike kytee ja leviää pääasiassa kulon alla ja räiskähtää näkyville silloin, kun kommunistit tai niiden suojelijat näyttävät nostavan päätänsä. Tämä nähtiin m.m. Lapuan komunistitalon kiinni naulaamisessa. Riippuu vain asian laadusta jos ja kuinka sitä uhmataan ja mitä sitten tulee tapahtumaan, mutta herrain olisi hyvä ottaa tosi selvä asian oikeista laidoista eikä mielikuvituksessaan Helsingissä uskotella itselleen naiveja lapsellisia toivomuksiaan.

Kirjoittajalla ei ole valtakirjaa puhua Lapuan Liikkeen puolesta, mutta jokaisen maansa parasta tarkoittavan kansalaisen täytyy myöntää, että Lapuanliike ei aja minkään ryhmän tai rajoitetun puolueen luokka- ja puolue-etuja, vaan koko maan ja kansan yhteistä parasta niinkuin se vasemmalta tulevaan vallankumousuhkaan nähden asian ymmärtää. Ja tämä vaara, josta m.m. punakapina syntyi on yhä vielä oven edessä. Tässä on Lapuanliikkeen pääasiallinen voima. Lapuanliike ei ole myöskään ollenkaan tähdätty työväenliikettä vastaan sinänsä, mutta herrain niin Helsingissä kuin muuallakin tulisi tajuta, että — puhumattakaan kommunismista — marxilainen sos.demokraattinenkin liike varsinkin nykyaikana tähtää lopullisesti vain väkivaltaiseen vallankumoukseen. Se odottaa meilläkin vain „vanhempia veljiä" rajan takaa idästä yhtyäkseen uuteen punakapinaan. Tämä ymmärretään Lapuanliikkeessäkin varsin hyvin ja syystä siinä ei suopeasti katsella yleensä sosialistienkaan pyrkimyksiä, mutta koska kaikki herrat porvarit tämän tajuavat? Sittenkö kenties vasta kun heitäkin komennetaan vetämään punainen paita housujen päälle? Kenties — mutta ripustakaa sitten myös soittunne pajuihin, historia on iäksi ylitsenne sulkeutunut.

Maamies

nähden otettu uusi kanta. Loimaan miehiltä siepattiin pulaohjelma, ja nyt ymmärtävät maalaisliiton napamiehet ihan Artturi Leinosta myöten — hänhän Suomen politiikkaa johtaa niinkuin itse sanoi — sen sortin laittomuutta — säästäjäin omaisuuden ryöstämistä — vallan erinomaisesti. Mutta ei säästetty Lapuan Liikettäkään. Siltä kaapattiin suoran toiminnan ohjelma. Taamalan kaupalla kannuksensa hankkinut Vesterisen Vihtori sai kunnian Loimaan pulakokouksessa julkilaulaa tuon uuden ohjelmapykälän, ja katso näin livertää Vihtori: „Ottakaa edustajia kurkusta kiinni.“ Vihtori III on huomannut, että kokoomuksen edustajat, joita hän tarkoitti, ovat paksuniskaisia poikia, ja siksi kai hän kehoitti pulan kanssa kamppailevia Loimaan miehiä sovittamaan syyhyvät hyppysensä „kanssaveljiensä“ kaulasuoniin ruokatorven puolelta.

Kieltämättä on Vihtorin laulu repäisevä ja kaikinpuolin olosuhteisiin soveltuva. Sopii vallan mainiosti alkusäkeeksi maalaisliiton kunniamarssissa.

Mutta mitä sanoo Lauri Halme tästä ohjelmaparannuksesta? Hän ei ole vielä kirjoittanut siitä Ilkan pääkirjoitusta. Ja mitä sanovat siitä maalaisliiton pääpamput. Hehän ovat tähän saakka ymmärtäneet vain n.s. laillista laittomuutta. Tätä viimemainittua ovat kaikki sellaiset laittomuudet, joihin on ryhdytty kansanliikkeen häväisemis- ja tuhoamistarkoituksessa, kuten esim. Hissan ja Perämäen häväiseminen heidän kuolemansa jälkeen, patruunamuilutus, kehoitus santarmilaitoksen perustamisesta, suojeluskuntalaisten vakoilemiseksi y. m. yhtä siivot yritykset. Nämä ovat niitä laillisia laittomuuksia, ja niitä ovat maalaisliiton pääpamput ymmärtäneet niin kovasti. Mielenkiintoista on nähdä miten he rupeavat tätä Vesterisen ohjelmaa ymmärtämään.

Jännityksellä jäämme odottamaan, koska Bruno Jalander saa panna poliisikomennuskunnan tutkimaan, kuka on jättänyt käpälänsä jäljet Paavo Virkkusen rouskukurkun ympärille.

L i k t o r i.

::::::::::::

Sherlock Born sotajalalla.

PENKKIKESKUSTELUA.

III.

Varatuomari Lauri Halme Vaasan kaupungista, jossa hän useasti yritti eduskuntaan kokoomuspuolueesta, siinä aikomuksessaan onnistumatta, on nyt siirtynyt maalaisliittoon, minkä hän julkituo tavan takaa esittämällä profetaallisia ennustuksia Ilkan palstoilla L.L:ä vastaan. Nämät hänen ennustuksensa eivät koskaan ole toteutuneet. Ja näin tulee käymään hänen viimeiselle neron ilmaukselleen, jossa hän ennustaa L.L:n allekirjoittaneen oman kuolemantuomionsa, kun se sanoo, ettei se voi estää väkivallanharjoituksia työväentaloja vastaan niinkauvan kuin Uudenmaan läänin maaherra ja sisäasiainministeri ovat toimissaan. Tietysti Tuomarin velvollisuuksiin kuuluu näitä herroja puolustaa.

Oikeastaan pitäisi olla siten, että valtiovalta pystyy tällaiset väkivallanteot estämään. Mutta se, jolle tämä tehtävä kuuluu, ei siihen nyt kykene kuten uusiintuvat naulaamiset osoittavat. L.L. sanoo voivansa auttaa valtiovaltaa, mutta vain ylläsanotulla ehdolla. Ja silloin Tuomarin mielestä on se pahasta, kun L.L. voisi auttaa, mutta vain määrätyillä ehdoilla. Herra Tuomarin sopii koettaa auttaa tässä kysymyksessä valtiovaltaa ilman minkäänlaisia ehtoja. Jos hra Tuomarin ajatus kulkisi samoja latuja kuin meidän tavallisten ihmisten, pitäisi hänen sanoa, että kahden miehen poistuminen määrätyistä asemista on aivan välttämätön silloin, jos L.L. menee takuuseen väkivallan tekojen loppumisesta, jota nämät kaksi herraa ei aikaan saa.

Herra tuomari Halmeen kerrotaan Työn Äänen rikkomisen jälkeen yrittäneen myös auttaa valtiovaltaa määrätyillä ehdoilla. Siitähän kirjoitti laajasti Kokkolan lehti. Sen mukaan hän nim. yritti ostaa Työn Äänen rikkojia Lapualla. Näitä huhuja ja kirjoituksia ei hra Tuomari ole yrittänytkään kumota. Ei Kokkolan eikä Aktivistinkaan kirjoituksia. Ja tietääkö hra Tuomari, että hänen edesottamuksensa herättivät vielä senkin puheen, että Kyösti Kallio olisi ollut valmis suorittamaan ostetuille „rikollisille" tarvittavan korvauksen, vieläpä valtion varoista. Näin hullusti kävi, kun hra Tuomari hääräsi Lapualla ja pyydysti miehiä. Valtiovalta joutui vain edelläsanotunlaisen käsittelyn alaiseksi. Ja hra Tuomari samalla allekirjoitti oman „kuolemantuomionsa" kaikkien entisten lapualaisystäviensä silmissä. Kyllä herra Tuomarin pitäisi ensin osoittaa omien rappusiensa olevan puhtaina, ennenkuin yrittää muitten kuolemantuomioilla siivota. Herra Tuomarin on hyvä tietää, että hänen vuodatuksensa ovat erinomaista naurunaihetta penkkikeskustelijoille. Maakunnassa Ilkka tunnetaankin pilalehti Ilkan nimellä. Sitä se onkin. Tuomarille sopisi ehkä paikka joissain pilalehdessä. Vetelisi paremmin.

Mitä muuten Ilkkaan tulee, ei sen mojovampaa lehteä taida tässä maassa olla. Väliin se suu vaahdossa puolustaa sosialisteja, väliin taas on mukamas heitä vastaan. Ensin Ilkka uskoi kommunistien valistamiseen, mutta nyt se ei pidä väliä sosialistien valistamisesta ollenkaan. Jos Ilkka käsittää — niinkin se on väittänyt — ettei kommunismilla ja sosialismilla ole mitään eroa, niin miksi se ei suosittele sosialisteille edes hyvää patentiaan — valistamista. Ilkan johdonmukaisuus taitaa ollakin siinä, että se odottaa, milloin taas tulisi maalaisliitolle mahdollisuus hallita tätä maata sosialistien kannatuksella. On kaukaa viisas. Syöttää kullekin sitä, mitä ajattelee kullekin kelpaavan.

Ilkan tilaajamäärä vain pienenee. Tänäkin vuonna jo monella tuhannella. Ei Ilkkaan enään ajattelevat ihmiset usko. Kyllä sen primputtelu jo tunnetaan. Laihiakin jo tilaa Päiväkäskyä niin, että Ilkkaa hirvittää. Jatkakoon Leinonen vain suurta politiikkaansa. Hedelmät tulevat L. L:n pussiin.

Kokoomuksenkin viimeiset edesottamiset näyttävät, että kun L.L:llä ei ole sille annettavana mitään hyötyä, se varsin sisukkaasti näyttelee puoluekihojensa kynsiä. Eihän L.L:llä ole mitään vastaan, vaikka jokainen puolue siitä hyötyisi. Hyötyköön siitä vaikka maalaisliitto. Ei L.L:llä ole mitään tekemistä kokoomuksenkaan kansa. Ei sen enempää kuin muittenkaan puolueitten. Se nim. vain, että se toivottaa kaikille puolueille yhteisesti ja jokaiselle erittäin pikaista siirtymistä unhoituksen maille. On varmaa, että L.L:n miehet pitävät varmasti kauniin ynnä vaikuttavan hautauspuheen. Ettei sen tarvitsisi tulla liian kauniiksi, sopisi kaikkien puoluekihojen ottaa ajoissa lusikka siihen korjaan käteen. Otettava se kuitenkin on, herrat maalaisliittolaiset, kokoomukselaiset y.m. iilimadot elävän kansan ohimoilla.

Tuumiskelija.

Lapuan uskontunnustus.

Aina saa kansamme kärsiä sitä,
että on liian lähellä itä.
muistaa ne vuossatain kammot ja kauhut,
kun suitsusi kylissä sotien sauhut.
Kun ryssä se raiskasi isäimme maata,
sitä toki emme me unohtaa saata.
Orjiksi ne tekisivät meidät idän malliin,
kurjuuteen syöksisivät isänmaamme kalliin.
Tätä tahtoo ryssä nyt sekä aina,
isänmaan ystävä, tää mieleesi paina!

Suomi ei koskaan saa nukkua unta,
liian lähellä on ryssän valtakunta.
Vasta kun raja on siirretty sinne
kun Suomi sen kerran on tahtonut minne.
Kun Viena on vapaa ja Aunus on meidän,
ryssillä Venäjä, se olkohon heidän.
Idästä löyhkääpi kommunismin saasta,
lopun tekis iivanat isiemme maasta.
Jos bolshevismin mätä sais valtahan tänne,
niin tuho peris, suomalaiset, koko elämänne.

Ennen ei lopu idästä uhka
ennenkuin selvä on ryssien ruhka,
kun kaikki on herätetty Suomen rahvas,
kun jokainen koura on miekan kahvass',
ja valvomme aina, päivällä ja yöllä
kuin vartija valpas, sotisopa vyöllä.
Silloin pahat henget pois tästä maasta,
sillä vedellä tai verellä me pestähän saasta.
Kärsitty kyllin on jo kavaluutta, pilkkaa,
punapaidat maassamme ei koskaan saa vilkkaa!

Me tahdomme likaisen puhtaaksi pestä,
mädännyt eessämme mitään ei kestä.
Nyt Lapuan Liike on Suomemme vahti,
ja päätään nosta ei kommunismin mahti.
Iskemme niin, että säilä lyö tulta,
puhtaaksi kuonasta pääsevi kulta.
Puolesta kodin sekä isien maamme
taistella aina me suomamalaiset saamme.
Se hylkiö on, ken maataan ei puolla,
on voimamme se että osaamme kuolla.

Siis tunnuslauseemme olkohon aina,
suomalainen, se mieleesi paina:
Kommunismin tuhoan mä maastani perin,
pyykki on pantu ja varjellaan verin.
Ja koskaan ei ryssä saa yli rajan tulla
niin kaunan kun kalpa on kädessä mulla.
Ja niin kauan kun uhkaapi maatani hätä,
niin kauan en kalpaani kädestä jätä.
Ja aina mä muistelen mielessä sitä,
että on meitä lähellä itä.

Eero Himmeli.

::::::::::::

SUOLAVETTÄ.

Onko Lauri Halmesta tullut oikein hirmu? Näin joutuu kysymään kun lukee Ilkasta hänen L.L:lle julistamansa kuolemantuomion. Siinä sitä oli mahtavia sanoja. Ilkan karmisi selkäpiitä, jos ei sattuisi muistamaan saman herran mahtipontisuutta siltä Lapuan suuren lähetystön ajalta ja miten pian silloiset kovat sanat nuljahtivat kaljavelliksi. Ei L.L. siihen kuole, että se joistakin vanhoista satukirjoista lainatuilta lauseparsilta kuolemaan tuomitaan.

L.H:n julistamaa kuolemantuomiota lukiessa muistuu elävästi mieleen lapsena luetut sadut. Niissähän usein pantiin joku lapsia ahdisteleva noita t.m.s. lausumaan kuolemantuomion, jonka sitten viisas kuningas, tai tuomari taitavasti ohjasi tuomion julistajan oman pään menoksi. Olisikohan L.H. viimeaikoina sattunut muistamaan jonkun noista saduista.

* * *

Juppe ennustaa, että ent. sisäministeri (huh, kun peloittaa mainita tuo sana sisäministeri) Kuokkasen parjaajat tulevat pian omantunnon vaivoihin, kun huomaavat iskeneensä syyttömään mieheen. Hän kun joutui olemaan „remmissä“ körökyytien aikana ja sattui joku rikosjuttu jäämään selvittämättä. Nyt näyttää siltä, että vaikka körökyytikesästä on jo kulunut toista vuotta ja vaikka „remmissä“ on „vapaussodan haavojen arpeuttajia“, näyttää huomattava osa rikosjuttuja

LAPUAN PÄIVÄKÄSKY

Konttori: osoite Lapua.

Taloudenhoitaja: K. E. Paavola. Toimitus: pankinj. I. Koivisto (vastaava), opett. K. Latvala.

Puhelin: Konttori ja toimitus 133.

jäävän selvittämättä. Mistä tämä johtuu? Kyllä Suomen kansa tuntuu ymmärtävän aika pitkälle tätä „työväen aatetta“, mutta sittenkin. — Uskaltaisikohan epäillä, että suola olisi tullut mauttomaksi? Ei kai voine epäillä konsulien valvomattomuutta.

* * *

Iivari Koivisto luuloo itsestänsä parempaa, kun mihinkä pystyy. Kuvitteli ittesä oikeen rakennusmestariksi, ku oli joskus Isoossakyröön trenkinsä kans siirtäny saunan toisehen paikkahan. Nyt viime syyskuus teki omavaltaasen foorausurakan Lapualla. Kokos joukkonsa ilimaasta työvoimaa aina kakstuhatta miästä, joilla sitten kökkäpelillä teetti tyän. Ei eres kaffikuppia tarjonnut tyämiähillensä. Puhumatakkaa päiväpalkoosta ja matkarahoosta. Meinas vissihin tianata rutkasti ja pitää itte koko urakkasumman.

Vanahan suomalaanen sananlasku sanoo, „jotta ylypeys käy lankeemuksen erellä“. Niin käyy täskin. Ei pystyny poika johtamahan tyämaatansa. Kyllähän sen nyt tiätää, jotta ei sitä suurta foorausurakkaa sentäs kaikki poropeukalot hoira, vaikka olis joskus pienen saunaröttelön onnistunu siirtämähäkin. Eikä siihen saunan siirtohonkaa oo paljo luattamista. Muistelen vain, jotta ku Vaismaan Toivo tuli sen saunan omistajaksi siälä Isooskyröös, niin polttaa praasahutti koko roskan. Menipä pahaan vikahan Iivarin urakka Lapualla. Niin huanosti teetti poika tyän, jotta Lapuan poliisit Ojanen ja Saari suuttuuvat koko retuuttihin. Sanoovat jotta »tuas se ny nährähän, mihkä ilimajokiset pystyy. Ei meillä täälä Lapualla oo koskaa ilimajokisia korkias kurssis piretty. Ovat viälä niin raakkulehen korkehenkisiäki. Aivan niin kun meki. Jos tua foorattu taloo olis johnaki syrjäkyläs, niin sais olla siälä muistomerkkinä ilimajokisen rakennusmestarin taitavuuresta, mutta ei se ny sovi seinihinkää, jotta tuallaasta kropellosta katteltaasihin Lapuan keskukses». Ottivat sorkkaraurat ja muut vänkärivehkehet ja purkiivat koko foorauksen pois. Urakoottija joutuu viälä käräjille vastaamahan fuskutyöstä. Olivat meinannehet haastaa vastaamahan koko parituhantisen tyämiäsjoukon, mutta ku täs oli kysymykses valtion työmaa, annettihin asian ratkaasu suuremmille herroolle, nim. Poornille ja Makkoselle. Nämä penkoovat paperiansa eiväkkä löytänehet ollenkaa Iivarin urakkasopimusta. Tästä havaattihin, jotta sen urakkasopimus oli aiva yksipualinen. Niinpä sitte päätettihinki, jotta vastakkohon Iivari itte ja yksin koko asiasta, vaikka kyllä oli ollu tyämiähiski n. s. amatööriä. Oli Tolppaharjuki mätkiny naulansa kuinkapäin rookas, josta Pohjanmaan Kansas sitte haukuttihin Vaasan Jaakkoja.

Juppe.

Lapua 1932, Lapuan Kirjapaino